

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3435/2021. (X. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kf.V.39.060/2021/7. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Kecskés Ferenc ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett az Alkotmánybíróság elé a Veszprémi Törvényszék 12.K.701.040/2020/7. számú ítélete és a Kúria Kf.V.39.060/2021/7. számú ítélete ellen, azok alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, a XXIV. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (7) bekezdése megsértését kifogásolta, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdését ugyan kifejezetten nem jelölte meg, azonban tartalmilag a jogbiztonság és a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga sérelmére is hivatkozott.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben az indítványozó bejelentéssel fordult a lakóhelye szerinti önkormányzat jegyzőjéhez, mert a lakóhelyét képező társasházban egy vállalkozás szervízként működik, holott erre nincs telephely-engedélye, mivel a társasház nem adta hozzájárulását ahhoz, az érintett vállalkozás szervízt és autóklímátöltést végezzen a társasházban. A hatóság megtiltotta az engedély nélkül működő klímaberakodás tevékenységet és kötelezte a vállalkozást a korábbi engedély nélküli tevékenységből származó anyagok elszállítására. Az indítványozó szerint a hatósági határozat ellenére továbbra is folyik raktári ki-berakodás a helyiségekből, valamint rendszeres az engedély nélküli tevékenységgel összefüggő gépjárműforgalom a társasházban, ezért újabb kérelmet nyújtott be az önkormányzathoz. Az indítványozó kérelmében kifogásolta, hogy a határozatot nem követte a hatóság végrehajtási intézkedése, álláspontja szerint hatósági ellenőrzés lefolytatásának lenne helye. Az indítványozó mindeközben a Miniszterelnökséghez is fordult, kifogásolva a jogszerűtlen tevékenység teljeskörű kivizsgálásának és feltárásának hiányát, illetve a hozott részintézkedések végrehajtásának érdemi ellenőrzésének elmaradását. Az indítványozó újabb kérelmére válaszul a főjegyző azt a tájékoztatást adta az indítványozó részére, hogy a tárgyi ügyben a hatóság előtt az eljárás lezárult, újabb eljárást nem kezdeményez és a hatósággal szemben kizárási ok nem áll fenn.
- [3] 3. Az indítványozó ezt követően keresetet nyújtott be közigazgatási mulasztási per megindítása iránt. A Veszprémi Törvényszék 12.K.701.040/2020/7. számú ítéletével az indítványozó keresetét elutasította. A Kúria Kf.V.39.060/2021/7. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [4] 4. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Abtv. 27. §-a alapján alapvetően azt sérelmezte, hogy az alapügyben hozott főjegyzői határozatban foglaltak teljesítését az önkormányzat határidőben nem ellenőrizte, végrehajtási eljárást nem indított az ügyben. Az indítványozó szerint a határozat meghozatalát követően számos eljárási szabálysértésre került sor, melyek egyike – álláspontja szerint – a főjegyző elfogultsága. Az indítványozó kifogásolta, hogy a határozatot követően benyújtott kérelmei tárgyában hatósági döntés nem született, a főjegyző és az illetékes kormányhivatal csak levélben nyújtott számára tájékoztatást. Az indítványozó kifogásolta továbbá, hogy a Miniszterelnökségnek küldött levelére nem kapott választ, illetve a Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság sem értesítette őt az általa folytatott eljárás eredményéről.
- [5] 5. Az indítványozó álláspontja szerint a főjegyzői határozatot követően benyújtott panaszát fellebbezésként kellett volna elbírálni, az indítványozó ügyében eljáró bíróságok tévesen terhelték az indítványozóra az alperes kormányhivatal tartalom szerinti elbírálás követelményét megszegő eljárását. Az indítványozó ezzel összefüggésben a jogbiztonság, a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog, a jogorvoslathoz való jog és a döntésekkel szemben támasztott indokolás követelményének sérelmét kifogásolta.

- [6] Az indítványozó a tisztességes hatósági eljáráshoz való joga sérelmét az ügyintézési határidő többszörös, jogellenes túllépésével, az ügy érdemére kiható eljárási cselekményekkel és a jogorvoslati jogot biztosító hatósági határozatok elmaradásával indokolta. Az indítványozó szerint az eljáró hatóságok többszörösen megsértették az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit.
- [7] Az indítványozó a jogorvoslati jog sérelmét a jogorvoslat lehetőségét kötelezően biztosítandó döntés jogellenes elmulasztásában látta.
- [8] Az indítványozó álláspontja szerint az eljáró bíróságok ítéletei folytán sérült a hatékony bírói jogvédelemhez való joga, valamint a bíróságok ítéleteinek indokolását megalapozatlannak tartotta.
- [9] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [10] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése *a)* és *b)* pontjai értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [11] A testület megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz határidőben érkezett, az indítványozó érintettnek tekinthető és a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [12] Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezést. Az indítványozó megjelölte továbbá az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseként az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, a XXIV. cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (7) bekezdését és tartalmilag a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére is hivatkozott.
- [13] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz vonatkozásában az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését érintően nem látott lehetőséget az érdemi elbírálásra. Az Alkotmánybíróság ennek kapcsán hangsúlyozza, hogy „az Alaptörvény egyes rendelkezéseinek pusztá felsorolása ugyanis nem ad kellő alapot az alkotmányossági vizsgálat lefolytatására” {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]}. Ezzel összefüggésben kiemelendő, hogy az indítvány az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére hivatkozása esetén nem értelmezhető az Alaptörvényben biztosított jog sérelme, ezért e tekintetben érdemi alkotmányossági vizsgálat lefolytatására indokolás előterjesztése esetében sem lenne lehetőség {3115/2016. (VI. 21.) AB határozat, Indokolás [30]}. Ennek oka, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése vonatkozásában a visszaható hatályú jogalkotás, illetve a felkészülési idő hiányára való hivatkozás kivételével alkotmányjogi panasz benyújtására nincs lehetőség {3059/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]}. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát a B) cikk (1) bekezdése vonatkozásában nem ezen esetekre alapította, ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem felel meg az Abtv. 27. §-a szerinti befogadhatósági feltételeknek.
- [14] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése előírja, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)–f)* pontjaiban foglaltakat. Az Abtv. 52. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság által lefolytatott vizsgálat az indítványban megjelölt alkotmányossági kérelemre korlátozódik.
- [15] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja szerint a kérelem akkor tekinthető határozottnak, ha alkotmányjogi panasz esetén egyértelműen megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, illetve az *e)* pont szerint egyértelműen indokolni kell, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [16] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, a XXVIII. cikk (7) bekezdése vonatkozásában tartalmaz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pontja szerinti indokolást. Az indítványozó ugyan alkotmányjogi panaszában kifejezetten nem jelölte meg az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a megsértését, azonban a hatékony bírói jogvédelem sérelmével összefüggésben előadott érvei tartalmilag megfeleltethetők ezen alaptörvényi rendelkezésnek, ezért az Alkotmánybíróság az indítványozó vonatkozó indokolását e körben értékelte.

- [17] 4. Az Abtv. 29. §-a értelmében alapvető feltétel, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel.
- [18] Az Alkotmánybíróság előjáróban kiemeli, hogy feladata az Alaptörvényben biztosított jogok védelme, és nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazását felülbírálni, hiszen a bírósági joggyakorlat egységének biztosítása a bíróságok, elsősorban a Kúria feladata {3119/2016. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [30]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.
- [19] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének, a XXVIII. cikk (1) bekezdésének, valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdésének állított sérelmével kapcsolatosan az alábbiakat állapította meg.
- [20] Az indítványozó által állított alapjogi sérelmekkel összefüggésben előadott érvek valójában az ügyben meghozott, az indítványozó által támadott – az indítványozó mulasztási perben benyújtott kereseti kérelmét elutasító és azt helybenhagyó – bírósági döntések megállapításainak tartalmi és nem alkotmányossági kritikáján alapulnak, és nem ezen ítéletek alaptörvény-ellenességének alátámasztására irányulnak.
- [21] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „[a] jogszabályok végső soron és kötelező erővel történő értelmezése egyébiránt a bíróságok feladata” {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}.
- [22] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó valamennyi általa megjelölt alapjog sérelmét kizárólag a saját és az eljáró bíróságok álláspontjának eltéréseiből, értelmezésének különbözőségéből vezette le.
- [23] Az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy az indítványozó ügyében eljáró bíróságok részletesen megindokolták, hogy az indítványozó által sérelmezett körben miért nem volt helye újabb eljárás megindításának. A támadott kúriai ítélet szerint az elsőfokú bíróság az indítványozónak megküldött hatósági választ „nem értékelhette mulasztás-ként, mivel azt követően, de még a keresetlevél benyújtása előtt, [...] a hatóság a határozatból fakadó kötelezettség teljesítését dokumentáltan ellenőrizte, így az alapján nem volt olyan eljárás – nevezetesen végrehajtási eljárás – amelynek lefolytatására az alperes az Ákr. 15. § (2) bekezdése alapján utasítást adhatott volna” (kúriai ítélet [43]).
- [24] Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése körében az indítványozó alapvetően azt kifogásolta, hogy a hatóságok nem formális döntésben bírálták el a kérelmében megfogalmazott kifogásokat, a XXVIII. cikk (1) bekezdése megsértését pedig abban látta, hogy az eljáró bíróságok jóváhagyták az általa kifogásolt hatósági eljárást, ezáltal nem részesítették hatékony bírói jogvédelemben. Ezen indítványi résszel összefüggésben az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy nem foglalhat állást a bíróság döntési jogkörébe tartozó bizonyítékértékelési, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben {3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]}.
- [25] Az Alkotmánybíróság szerint az elsőfokú bíróság és a Kúria ítéleteikben az indítványozóval ellentétes jogi álláspontra helyezkedtek, a döntésüket alátámasztó érveikről számot adtak. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „[a] bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érrendszer bemutatása. A jogszabályok végső soron és kötelező erővel történő értelmezése egyébiránt a bíróságok feladata.” {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}
- [26] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének megsértését állító indítványi résszel összefüggésben az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírósági eljárás során az indítványozó élhetett – és élt is – a jogorvoslathoz való jogával, ettől a bírói ítéletek által nem volt elzárva, így a bírói döntések alaptörvény-ellenességének kételye az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés sérelme okán sem merül fel.
- [27] Az Alkotmánybíróság utal arra, hogy a kúriai ítélet arra is rámutatott, hogy amennyiben az indítványozó nem tartja kielégítőnek a határozati kötelezettség az érintett, kötelezett vállalkozás általi önkéntes teljesítését „annak orvosolását nem a jogorvoslati jog, hanem az Ákr. 133. § (2) bekezdésében biztosított, a végrehajtás jogosult kérelmére való elrendelésének intézménye biztosítja, amennyiben annak törvényes feltételei fennállnak” (kúriai ítélet [43]).
- [28] Az indítványozó a támadott bírói döntések alaptörvény-ellenességét egyebekben nem indokolta, az Alkotmánybíróság nem talált olyan körülményt, amelyet a tisztességes hatósági eljáráshoz való joggal és a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal vagy a jogorvoslathoz való joggal összefüggésben, alkotmányos jelentőségű eljárási szabályok érvényesülését érintő, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességként lehetne értékelni.

[29] 5. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1) és (2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdése alapján eljárva – az Abtv. 27. § (1) bekezdésére, 29. §-ára, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a* és *h*) pontjára tekintettel visszautasította.

Budapest, 2021. október 5.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1273/2021.

